ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní družiny

Platnost od 1. září 2022

Obsah

Obsah **2**
1. Identifikační údaje **3**
2. Charakteristika školní družiny **4**
3. Podmínky vzdělávání **4**
3.1 Personální podmínky 4
3.2 Materiální podmínky 4
3.3 Ekonomické podmínky 4
3.4 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví 5
3.5 Psychosociální podmínky 5
4. Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině **6**
5. Délka a časový plán vzdělávání **6**
6. Formy zájmového vzdělávání ve školní družině **6**
7. Obsah zájmového vzdělávání ve školní družině **7**
7.1 Charakteristika obsahu 7
7.2 Pojetí vzdělávání ve školní družině 8
7.3 Okruhy základních poznatků vzdělávání 8
8. Strategie naplňování klíčových kompetencí **10**
9. Podmínky vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami **11**
10. Podmínky pro vzdělávání účastníků nadaných **11**
11. Podmínky pro přijímání účastníků, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání .. **11**
12. Hodnocení a evaluace **12**
13. Analýza školní družiny **12**
14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu **13**

1. Identifikační údaje

název školy	Základní škola, Praha 3
IZO	102 073 406
IČ	63831341
DIČ	CZ63831341
adresa	Jeseniova 96/2400, Praha 3
ředitel	Mgr. Vendula Jurášková
telefon	222 103 412
e-mail	kancelar@zsjeseniova.cz
www	www.zsjeseniova.cz
ID	wafdn9y

Školní družina při Základní škole, Praha 3, Jeseniova 2400/96

pevná linka:	222 103 423
mobil:	777 479 031
vedoucí vychovatelka:	Mrázková Eva

Zřizovatel	Městská část Praha 3
IČ	00063517
DIČ	CZ00063517
adresa	Praha 3, Havlíčkovo nám.9
telefon	222 116 111
e-mail	podatelna@praha3.cz
www	www.praha3.cz

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a z vyhlášky o zájmovém vzdělávání č.163/2018 Sb. ŠD je součástí Základní školy Jeseniova. Uskutečňuje pravidelné zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. ŠD je místem pro zájmové vyžití, místem pro regeneraci sil účastníků po vyučování, pro rozvíjení tvořivosti, místem pro radost, místem pro komunikaci pedagogických pracovníků s dětmi i rodiči, místem pro vhodné střídání práce a odpočinku. ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Stravování účastníků je zajištěno ve školní jídelně.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje osm plně kvalifikovaných vychovatelek a jedna vychovatelka studující vychovatelství. Znají a dodržují bezpečnostní předpisy pro práci s dětmi. Dále si prohlubují své znalosti v akreditovaných kurzech, samostudiem, dle plánu DVPP. Spolupracují s třídními učiteli. Výchovná práce je koordinována vedoucím vychovatelem, který je jmenován ředitelem školy. Oddělení se naplňují počtem maximálně 27 účastníků v průměru na jedno oddělení.

3.2 Materiální podmínky

Družině je vyčleněno přízemí, kde využívá dvě herny, prostory učeben využívá v přízemí a 1.-2.patru budovy. Oddělení ŠD jsou zařízena vybavením vhodným pro mimoškolní činnost. Herny jsou vybaveny koberci na hraní a sestavitelnými stoly. Po materiální stránce je družina vybavena pomůckami, hračkami a ostatním spotřebním materiálem pro pracovní, výtvarné a spontánní aktivity účastníků. Účastníci mají k dispozici školní kuchyňku, školní hřiště, tělocvičnu a hřiště s herními prvky. Vychovatelé mají k dispozici dva kabinety určené pro školní družinu.

3.3 Ekonomické podmínky

Úplata za pobyt ve školní družině je stanovena dle vyhlášky 74/2005 Sb. Ředitel školy může výši úplaty snížit, nebo od úplaty osvobodit. Platba se provádí bezhotovostně měsíčně, pololetně, nebo ročně na účet školy, každý účastník má přidělen variabilní symbol.

3.4 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví je zajištěna po celou dobu pobytu účastníků v ŠD. Účastníci jsou seznamováni se Školním řádem, Vnitřním řádem ŠD a průběžně také s pravidly chování a bezpečnosti při jednotlivých činnostech, hrách a soutěžích. Záznamy o poučení účastníků jsou uvedeny v elektronických třídních knihách jednotlivých oddělení. Jsou zajištěny hygienické podmínky – pitný režim, osvětlení, větrání. Dostupné jsou prostředky první pomoci – lékárnička v kabinetě ŠD. Úrazy jsou evidovány v elektronické knize úrazů. Za bezpečnost účastníků v ŠD zodpovídá vychovatel – od příchodu až do odchodu účastníka ze ŠD. Hygienické a bezpečnostní podmínky odpovídají věku a počtu účastníků.

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání
- dostatek relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci

3.5 Psychosociální podmínky

- klidné prostředí, příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- včasná informovanost účastníků i jejich rodičů o činnosti ve školském zařízení

Primární prevence sociálně patologických jevů, zejména otázky negativních jevů v kolektivu (šikany), je zabezpečena Preventivním programem školy, úzkou spoluprací se školním metodikem prevence, výchovným poradcem a vedením školy.

4. Cíle zájmového vzdělávání ve školní družině

- Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Vést k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Potřebu projevovat pozitivní city v chování
- Rozvíjet vnímavost i citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- Učit aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- Vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným, jejich kulturním a duchovním hodnotám, majetku

5. Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá ve dnech školního vzdělávání ve školním roce. Během této doby projde účastník všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost formou sportovně rekreační činnosti, odpočinku, zájmové činnosti, přípravy na vyučování, spontánních aktivit a individuální práce s účastníky.
Délka jednotlivých aktivit je určena jejich charakterem (časová jednotka je 60 minut).
Školní družina se člení na ranní provoz a odpolední provoz.
Ranní provoz: 6:30 – do začátku vyučování
Odpolední provoz: po skončení vyučování jednotlivých tříd až do 17:30.

6. Formy zájmového vzdělávání ve školní družině

Činnost školní družiny navazuje na vyučování a má svá specifika. Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání. Střídají se zde činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové (esteticko-výchovné, společensko-vědní, přírodovědné, pracovně-technické a sportovní), spontánní a individuální činnosti a pobyt venku. Při celoroční práci uplatňujeme tři úrovně činností – průběžné každodenní působení vychovatelky, řízenou organizovanou činnosti a příležitostné akce

Pravidelná činnost:

- odpočinkové a rekreační činnosti
- hygienické návyky a stolování
- skupinové práce a soutěže
- zájmové činnosti – sportovní, esteticko-výchovná, přírodovědná, pracovně-technická a společensko-vědní činnost
- využití všech prostor školy – hřiště, tělocvična, kuchyňka
- prevence sociálně-patologických jevů

- poučení o bezpečnost před každou činností, akcí

Příležitostné akce

- sportovní soutěže
- výlety
- činnosti tematické – podle ročních období, svátků, tradic (karneval, čarodějnice…)
- rozhovory – o chování na veřejnosti, v kulturních zařízeních, dopravních prostředcích, prevence
- projektové dny
- vánoční a velikonoční jarmark

Spontánní aktivity

- klidové činnosti po obědě, při pobytu venku
- spontánní hry v rámci ranní a koncové družiny
- vychovatelka zajišťuje nejen bezpečnost, ale také navozuje, podněcuje, motivuje některé vlastní aktivity dětí a řeší každodenní konfliktní situace

Odpočinkové činnosti

- poslechové činnosti
- individuální hry
- relaxace při klidné hudbě
- hry na kobercích

Příprava na vyučování

- didaktické hry
- sebevzdělávací činnosti – kvízy, rébusy, hlavolamy
- práce s literaturou, encyklopedie

7. Obsah zájmového vzdělávání ve školní družině

7.1 Charakteristika obsahu

Vzdělávací plán ŠD navazuje na Školní vzdělávací program ZŠ Jeseniova. Výchovně vzdělávací práce se zaměřuje na soužití účastníků z různých sociálních vrstev v kolektivu, na kázeň, sebeobsluhu,

dodržování hygienických návyků, rozvoj samostatnosti, respektování potřeb, zájmů a možností účastníků.

Vzdělávací program pro školní družinu je upravován postupně a průběžně podle aktuální situace s ohledem na ŠVP. Každý rok má svůj „Roční plán ŠD“ a „Plán příležitostných činností – akcí pro příslušný rok.

7.2 Pojetí vzdělávání ve školní družině

Navazujeme na výchovu v rodině.

Snažíme se usnadnit přechod účastníků z rodinné péče do kolektivu vrstevníků.

Respektujeme individuální potřeby a zájmy účastníků.

Zajišťujeme odpovídající podmínky pro účastníky se speciálními potřebami.

Umožňujeme po dohodě s rodiči individuální přípravu účastníků do školy.

7.3 Okruhy základních poznatků vzdělávání

Při členění vycházíme z tematického celku pro I. Stupeň ZŠ – „Člověk a jeho svět“

I. Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- seznámení s prostory školy
- organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti
- regionální pohádky a pověsti
- posilování vztahu k českému jazyku kladením důrazu na kultivovaný projev s rozvíjením slovní zásoby
- dopravní výchova - didaktické hry s dopravními značkami

II. Lidé kolem nás

- osvojování zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi
- osvojování a dodržování základů společenského chování
- rozvíjení vyjadřovacích schopností a schopností naslouchat a být tolerantní k názorům ostatních
- vytváření kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klimatu v oddělení
- vystoupení ke Dni učitelů a Dni D
- výroba dárků – vánoční a velikonoční jarmark

- výroba přáníček k Vánocům, k Velikonocům a ke Dni matek

III. Lidé a čas

- budování správného režimu dne a jeho dodržování
- vyprávění o prožitém čase (prázdniny, víkend), volný čas
- četba pohádek a pověstí

IV. Rozmanitost přírody

- tematická výzdoba před školní družinou
- péče o pokojové rostliny
- výrobky z přírodnin
- hry s náměty živočichů a rostlin (pexeso, kvarteto)
- vyprávění o domácích zvířatech, vlastní zkušenosti
- práce s encyklopediemi
- pracovní listy
- třídění odpadu

V. Člověk a jeho zdraví

- poučení o zdraví a nemocech, o prevenci chorob, o odpovědnosti za své zdraví
- osobní hygiena, prevence úrazů
- metody otužování
- zdravé stravování
- zdůrazňování bezpečnosti při všech činnostech
- pobyt na školním hřišti, sportovní aktivity

VI. Člověk a svět práce

- práce s různými materiály
- získávání základních dovednosti při práci
- zvládnutí základní sebeobslužné činnosti

VII. Umění a kultura

- seznámení se zvyky a tradicemi v naší zemi i jinde ve světě

- poznávání hudebního světa
- práce různými výtvarnými technikami
- seznámení a práce s dětskou literaturou
- rozvoj fantazie a představivosti
- rozvoj estetického cítění a smyslu pro pořádek

8. Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s účastníky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Školní družina podněcuje účastníky ke vzdělávání na základě zájmu - proto jsou naše cíle přizpůsobené omezení časovému a rozmanitosti ostatních aktivit.

1. Kompetence k učení

- započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony a ocenit práci ostatních, vytváří si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů, učí se je pochopit a plánuje jiné řešení, nedá se odradit případným nezdarem, užívá logické, matematické a empirické postupy

3. Komunikativní kompetence

- komunikuje bez ostychu s vrstevníky, učí se vyjádřit myšlenky a zapojovat se do diskuse, učí se naslouchat, porozumět a vhodně reagovat a obhajovat svůj názor

4. Sociální a interpersonální kompetence

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, k úkolům přistupuje zodpovědně a také nese důsledky při jejich nesplnění, spolupracuje ve skupině, spoluvytváří s vychovatelkami pravidla při práci v týmu

5. Občanská kompetence

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se bránit, respektuje, chrání naše kulturní historické tradice, chápe základní ekologické souvislosti

6. Kompetence volného času

- účelně tráví volný čas, orientuje se v možnostech jemu daných a vybírá si podle svého zájmu

Jednotlivé kompetence jsou obsaženy v tematických okruzích, které jsou přizpůsobeny věkové skupině dětí a jejich zájmům.

Tematické okruhy mají možnost vychovatelky rozpracovat o další zájmové činnosti.

9. Podmínky vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Zabezpečení výuky a výchovy těchto účastníků se uskutečňuje plně v souladu s ŠVP školy a s materiálními, technickými a personálními podmínkami ŠD. Vzdělávání těchto účastníků a účastníků mimořádně nadaných se v ŠD realizuje zpravidla formou individuální integrace v běžném oddělení ŠD. Snažíme se o vhodné stanovování obsahu, forem i metod práce s těmito účastníky. Snažíme se o vhodnou motivaci, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci. Pro tyto účastníky jsme schopni vytvořit podmínky. Škola i ŠD se opírá o doporučení a spolupráci s PPP, SPC – individuální vzdělávací plán a plán pedagogické podpory. Vychovatelka se průběžně informuje a úzce spolupracuje s třídní učitelkou, s rodiči (zákonnými zástupci), vedením školy, výchovným poradcem a metodikem prevence.

10. Podmínky pro vzdělávání účastníků nadaných

Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. V nabídce jsou další, často organizačně složitější aktivity v soutěžích a doplňkových kulturních akcích – nejsou jednostranné a neomezují pestrost a šíři ostatního zájmového vzdělávání.

11. Podmínky pro přijímání účastníků, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Do školní družiny jsou přijímáni účastníci 1. stupně ZŠ na základě přihlášky. O přijetí rozhoduje vedení školy podle pravidel, které stanovilo ve Školním vzdělávacím programu. Zařazení účastníka do ŠD není nárokové, záleží na kapacitě ŠD. Zákonní zástupci uvedou v přihlášce ŠD rozsah docházky a způsob odchodu účastníka ze ŠD. Přílohou přihlášky je zápisní lístek se zmocněním k vyzvedávání účastníka ze ŠD. Účastníka je možné odhlásit ze ŠD jen na základě písemné odhlášky ze ŠD. Zákonní zástupci jsou seznámeni s Vnitřním řádem ŠD. Za hrubé porušování Vnitřního řádu ŠD může být účastník (po projednání se zákonným zástupcem a vedením školy) z docházky do ŠD vyloučen.

12. Hodnocení a evaluace

Vnitřní

- individuální - vychovatelky provádí průběžně. Spočívá v hodnocení své vlastní práce a hledání nových metod, které vedou ke kvalitnějším výsledkům
- žáci - čtvrtletní a pololetní hodnocení
- týmový - kolektiv vychovatelek (metodická sdružení) hodnotí svou vlastní činnost
- vedení školy - hodnotí svými vlastními prostředky (pozorování, hospitace, kontroly), jak školní družina plní své poslání

Vnější

- zahrnuje zpětnou vazbu zejména od rodičů. Rodiče se mohou zúčastnit akcí ŠD. Své názory mohou vyjádřit při konzultačních hodinách, dle e-mailové dohody s vychovatelkami, nebo natřídníchschůzkách.

13. Dosavadní analýza školní družiny

Silné stránky

- kvalifikovaný personál
- dobrá dostupnost, dobré umístění
- týmová spolupráce
- vlastní webové stránky
- přístup k PC, interaktivním tabulím a na internet
- využití školní kuchyňky
- využití sportovního areálu školy
- hřiště s prolézačkami
- oblíbenost ŠD
- pestrá nabídka zájmových a příležitostných činností
- aktivní spolupráce s rodiči
- individuální přístup

Slabé stránky

- narušování činností ve školní družině - rozvrhy, mimoškolní činnosti
- prostory ŠD

Příležitosti

- rekonstrukce a rozšíření prostor školní družiny
- doplnění her a pomůcek
- získání sponzorů
- příležitostné akce s rodiči
- chuť se vzdělávat

Ohrožení

- demografický vývoj
- nárůst počtu účastníků vyžadující zvýšenou pedagogickou péči
- poloha školy u rušné silnice, dopravní situace
- omezený režim školní družiny vlivem pandemie COVID-19

14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je uveřejněn na webových stránkách školní družiny.

Tento vzdělávací program je platný od 1. září 2022.

V Praze, dne 1.září 2022

Mgr. Vendula Jurášková

ředitelka ZŠ Jeseniova

Přílohy:

Vnitřní řád ŠD

Přihláška ŠD

Zápisní lístek ŠD

Roční plán ŠD